

PRACA

CENA 25 GROSZY.

PRENUMERATA:

MIESIĘCZNIK Zł. 1.—
 NA PROWINCJI 1.45
 ZAGRANICĄ 2.00

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem 30 gr., w tekście 30 gr.,
 za tekstem 20 groszy, nekrologi 25 gr.,
 zwyczajne 10 gr. za wiersz m/m 10-tamowy
 Ogłoszenia drobne 10 groszy za wiersz
 Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej

TYGODNIOWY ORGAN NARODOWEJ PARTJI ROBOTNICZEJ LEWICY

Redakcja i Administr., Piotrkowska 91, Telefon № 20388 — Administr., czynna codzien. od g. 5—8 w. prócz niedziel i świąt. Sekretar. od g. 7—8 w

O rozbudowę miast polskich

Niejednokrotnie twierdziliśmy, że najgłówniejszą z przyczyn kryzysu gospodarczego w Polsce jest zatrzymanie się w rozroście naszych centrów ludnościowych, albo raczej zbyt powolne wzrastanie naszych miast.

Pamiętać należy, że roczny przyrost Państwa Polskiego wynosi netto (t. j. po obliczeniu strat spowodowanych śmiercią i emigracją) 425 tysięcy osób. Przyrost ludności Polski jest koniecznością dzisiejszą, która wymaga, aby organizm polski, wtłoczony między dwa wrogie kolosy Rosji i Niemiec, poposiadał dostateczną prężność gospodarczą. Taki stan odporności na długą metę może dać tylko stały przyrost ludności. Ponieważ więc Polska nie ma prawa zwalczać stałego przyrostu, musi więc stwarzać takie formy gospodarcze, aby przyrost ludności stale mógł być wchłaniany przez narastające komórki twórcze. Wtedy przybywanie ludności nie będzie ciężarem, a stanie się błogosławieństwem całego Państwa.

Główną wewnętrzną przyczyną kryzysu naszej gospodarki jest zatrzymanie bardzo ważnej funkcji organizmu polskiego, wchłaniania stałego przyrostu. Dowodzi tego i takie zjawisko, że bezrobotnych w Polsce jest mniej, niż młodocianych, zatrudnionych w przemyśle, handlu i t. d. Z tego jednak nie można wyciągnąć fałszywego wniosku, że przyrost ludności jest dla Polski szkodliwym. Ten wniosek byłby zupełnie niesłusznym i propagowaniem tego poglądu stanowiliby wielką krzywdę jak dla państwa naszego, tak i dla klasy pracującej w szczególności. Trzeba traktować przyrost ludności, jako konieczność dzisiejszą, przynoszącą wielką korzyść narodowi, o ile państwo umie ją wykorzystać.

Po wyjaśnieniu zagadnienia przyrostu i jego wpływu na potęgę Państwa winniśmy odpowiedzieć na dwa zasadnicze pytania:

1. gdzie państwo powinno rozmieszczać swój przyrost ludności.

2. w jaki sposób można zapewnić temu przyrostowi produkcyjne dla całego państwa bytowanie.

Gdzie więc powinno się umieszczać przyrost ludności w Polsce — po miastach, czy po wsiach?

Odpowiadamy — głównie po miastach, a to dlatego, że rozrost miast w nowoczesnym organizmie państwowym nie ma granic i że one w miarę rozwoju są właściwie największymi czynnikami tężyzny gospodarczej państwa.

Historja państw w ostatnich 125 latach wskazuje, że wielkie państwa zachodniej Europy, a tak-

że Stany Zjednoczone osiągnęły potęgę właśnie przez rozwój miast, w których skupił się przemysł i handel.

Niemcy, dzięki skupianiu się ludności po miastach, wywołanemu przez rozkwit przemysłu i handlu, osiągnęły potęgę tak wielką, że mogły zaryzykować w 1914 r. zmierzenie swych sił z całym światem.

Przez wielkie ośrodki przemysłowe Stany Zjednoczone osiągnęły dzisiejszą hegemonję gospodarczą nad całym światem.

I tylko w razie rozwoju przemysłu, handlu i komunikacji nad Wisłą, Polska potrafi utrzymać równowagę sił na Wschodzie i uniknąć katastrofy politycznej.

Tak więc, śledząc rozwój gospodarki państwowej całego świata, przyjść musimy do ostatecznego wniosku, że największym czynnikiem rozwoju państw był i jest przyrost ludności i że ośrodkiem potęgi organizmów państwowych są olbrzymie skupienia miejskie. I odwrotnie dowodem upadku każdego państwa jest zatrzymanie się w rozwoju jego miast, co wyraża się w stałym zmniejszaniu się liczby ich mieszkańców.

Tego uczą nas dzieje!...

Naturalnie w miarę rozwoju miast — powiększa się i zdolność wsi wchłaniania przyrostu ludności.

Jest to zupełnie zrozumiałe, że wzrastająca konsumpcja wielkich ośrodków ludnościowych miast, pozwala wsi na coraz to większą intensywność gospodarki rolniczo-przemysłowej, która znów ze swej strony wymaga coraz to liczniejszego zatrudnienia ludności wiejskiej. Jednak podstawowym czynnikiem, który ułatwia trzymanie na barkach kraju przyrastającej ludności jest rozwój gospodarki miejskiej.

To jasne!

Pozostaje teraz odpowiedź na drugie zapytanie — w jaki sposób pobudzić rozwój miast, aby o-

ne były w stanie wchłaniać przybywające masy ludności?

Postawmy najsamprzód zapytanie, co to jest miasto, z czego składa się jego kapitał i co jest podstawowym czynnikiem rozwoju i dobrobytu miast.

Odpowiedź prosta — miasto jest skupieniem większych lub mniejszych budynków o różnym przeznaczeniu. Kapitał miast zasada się głównie na wartości i cenie tworzących miasto budynków. Podkreślamy zasadnicze znaczenie ceny budynków dla rozwoju miast. Jeżeli bowiem zbudujemy bardzo dużo budynków, w które włożymy wielką wartość w postaci pracy i materiałów, a pozabawimy je ceny, to miasto przestaje istnieć. Bo tylko cena, w szczególności czynniki ją wywołujące, stanowią podstawy gospodarki miast.

Jakż jest główny czynnik, na którym opiera się cena przedmiotów takich, jak domy, czy inne budynki miejskie?

Podstawą ceny obiektów nieruchomości w miastach jest głównie, a przynajmniej powinien być dochód, które one przynoszą. Dochód, czy to domów mieszkalnych, czy budynków fabrycznych, to jest fabryk, czy też innych obiektów nieruchomości, jak: rzeźnie, gazownie, elektrownie i t. d. stanowi podstawę ich ceny, a także jest największym czynnikiem obrotu miast. Jeżeli domy, fabryki i inne obiekty nieruchomości pozabawimy dochodu, to wstrzymamy obroty gospodarcze miast, innemi słowy zabijemy w nich życie.

Nawet powstawanie obiektów społecznych, kulturalnych, jak: muzea, szpitale, szkoły, jest wywołane czynnikiem zasadniczej gospodarki miejskiej, a więc dochodami które przynoszą całe masy nieruchomości.

Tylko dzięki dużym dochodom miasta mogą wznosić pomniki kultury i prowadzić szeroką akcję filantropijną.

W dniu 12 września t. j. w sobotę o godz. 7 wiecz. w lokalu Zarządu Okręgowego N. P. R.-Lew. (ul. Piotrkowska 91), odbędzie się

KONFERENCJA Zarządów Dzielnicowych N. P. R.-Lewicy Okręgu Łódzkiego

Wstęp na Konferencję wyłącznie dla członków Zarządu Okręgowego, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego oraz Zarządów Dzielnicowych i Kół.

Porażka Niemiec w Genewie

Sesja Ligi Narodów rozpoczęła się ogromną kompromitacją Niemiec. Połączenie gospodarcze z Austrią zostało odrzucone. Sprawy mniejszości narodowych w Polsce odsunięte na dalszy plan. Mowy też być nie może o jakimkolwiek zaczepieniu przez Niemcy naszych granic wschodnich.

Ponieważ żadnych konkretnych obietnic pomocy finansowej Niemcy od Ligi nie otrzymały, można powiedzieć, że obecna sesja w Genewie przyniosła klęskę Niemcom, jakiej od czasu wstąpienia do Ligi nie doznały.

Dla państwa polskiego odparcie ataku Niemiec na jej granice nie może wystarczać, ponieważ Niemcy wrócą za rok czy dwa z nowymi bezczelnymi propozycjami i z nową butą żądać będą zmiany granic. Klęska Niemiec powinna dać nam możliwość zorganizowania naszych sprzymierzeńców, aby na okres nowej fali ataku niemieckiego, przygotowali dokładnie oparty na realnych podstawach plan wszechstronnej obrony.

Właśnie uniemożliwienie połączenia się Austrii z Niemcami daje możliwość wyłonienia planu gospodarczego unii bałkańskiej z Polską na czele. Unja ta ma obecnie wszelkie możliwości urzeczywistnienia się. W walkach o wpływy na Bałkanach okazało się bowiem, że państwa znajdujące się na tym półwyspie nie mogą samodzielnie prowadzić politycznej gospodarki.

W ostatnim 2-letnim okresie agresywna polityka niemiecka porobiła już poważne wyłomy w samodzielności wymienionych państw. Węgry zostały uzależnione gospodarczo przez pożyczkę berlińską. Taką samą zależność przygotowano dla Rumunii. Bułgaria stawała się więcej związana przez dyktando berlińskie.

Zakończeniem tej polityki miało być właśnie połączenie austro-niemieckie, które ostatecznie zlikwidowałoby wpływy Małej Ententy a więc i Francji na całym wschodzie Europy.

Klęska Niemiec musi przywołać do życia plan gospodarczego zjednoczenia państw bałkańskich z Polską, plan, który narzuca się wszystkim politykom, dążącym do uniezależnienia wschodniej Europy od hegemonji Niemiec.

Obecnie nadarza się wyjątkowo korzystny moment, aby zacząć realizować Bałtycko-Bałkańską Unję Gospodarczą w ścisłym porozumieniu z Francją.

Najwyższy czas, abyśmy przystąpili do czynu.

„Jest chwila osobliwa!”

○○

Hallo! — Dzielnica Górna!

Człowiek, kochający książki, jest bogatszy od innych.

Czasem przeczytanie jakiejś książki, stanowi o losie człowieka.

Chcąc udostępnić wszystkim czytanie książek, Komisja Kulturalno Oświatowa N. P. R. Lew. Dzielnicy Górnej, postanowiła w miesiącu wrześniu od 1-go do 30-go r.b. przyjmować zapisy i wypożyczać książki dla wszystkich bezpłatnie.

Biblioteka czynna w poniedziałki i czwartki każdego tygodnia od godz. 18-ej do 20-jej (6-9).

Książka jest bronią przeciw nudzie i głupocie. A więc... do bronii!

